

Vijandigheid, Kwetsingsdrang, Daad

Een essay over de voorfasen van geweld tegen vrouwen

Kernbegrippen: Continuüm van geweld, Straatintimidatie, Intieme terreur, Systeeminformatie, Femicide-preventie

Doric Steevensz / 1 augustus 2026

1. Executive Summary

Kernboodschap

Geweld tegen vrouwen is zelden een plotselinge uitbarstingsdaad of een losstaand incident. Het

is het sluitstuk van een voorspelbare lijn die begint met de innerlijke houding van **vijandigheid**,

activeert tot **kwetsingsdrang** zodra een vrouw zich aan controle of rolpatronen onttrekt, en escaleert door de **stilte en versnippering van de omgeving**. Wie alleen leert helen, leert niet voorkomen: preventie moet niet starten bij de klap, maar in het doorbreken van de voorfasen. Dit essay ontleedt de escalatielijn van geweld tegen vrouwen aan de hand van drie concrete, waargebeurde casussen en verbindt deze aan wetenschappelijke inzichten (o.a. Liz Kelly's *continuüm*

van geweld en Jane Monckton-Smiths *femicide-tijdlijn*):

De Publieke Vernedering (Straat): Geïnspireerd door de Brusselse casus (*Femme de la rue*). Seksistische straatintimidatie is geen mislukte verleiding, maar een machts spel en rangordebevestiging tussen mannen. Vernedering volgt op het moment dat de vrouw niet onderwerpt.

De Intieme Terreur (Achter de Voordeur): Geïnspireerd door de Oudewater-zaak (2026). Dwingende controle (*coercive control*) en fysieke marteling binnenshuis. Intieme terreur heeft geen publiek nodig, maar gedijt bij stilte en isolatie, zelfs bij financieel/sociaal zelfstandige vrouwen.

Het Systeemtekort (Publieke Domein): Geïnspireerd door de zaak-Hümeysa (Rotterdam). Escalatie naar dodelijk geweld wanneer controle definitief wegvalt. Hier blijkt dat instellingen (politie, OM, Veilig Thuis) door *verantwoordelijkheidsdiffusie* en gebrek aan gestructureerde risicotaxatie er niet in slagen tijdig in te grijpen.

2. Samenvatting van het Essay (voor Redacties / Synopsis)

§1 & §8: Het Theoretical Frame (Vijandigheid vs. Kwetsingsdrang)

Het essay maakt een scherp onderscheid tussen *vijandigheid* (een innerlijke houding of overtuiging

waarin de vrouw als minderwaardig of als instrument wordt gezien) en *kwetsingsdrang* (de gerichte

impuls om actieve schade, pijn of vernedering toe te brengen). Geweld ontstaat wanneer vijandigheid

omslaet in kwetsingsdrang zodra de vrouw weigert de gewenste rol te vervullen. Volgens Liz Kelly's

continuüm van geweld liggen alledaagse straatintimidatie, intieme terreur en dodelijk geweld op één

doorlopende lijn.

§2 – §7: Drie Toneelbeelden van Geweld

1. Straatintimidatie: Vernedering (zoals uitschelden voor "hoer") is het directe antwoord op het uitblijven van vrouwelijke respons. Het dient om mannelijke hegemonie aan andere mannen te bewijzen. Wetenschappelijk onderzoek toont aan dat objectivering en miskennis van schade dit gedrag in stand houden zolang de omgeving niet corrigeert.

2. Huiselijk Geweld (Intieme Terreur): De overgang van straat naar huis vervangt de behoefte aan een publiek door een behoefte aan totale controle. Zoals socioloog Evan Stark aantoonde, is intieme terreur een netwerk van dwang. Slachtoffers blijven niet uit gebrek aan autonomie op papier, maar door psychologische insluiting en continue dreiging.

3. Stalking en Femicide: Bij het verbreken van de relatie activeert de ultieme kwetsingsdrang. De analyse van de moord op Hümeýra toont aan dat organisatorische versnippering en het ontbreken van een bindende risicotaxatie (zoals SASH door experts) het systeem verlammen. Vijf instanties keken toe; niemand nam de regie.

§9 & §10: De Preventievraag

Preventie is op elk van de drie niveaus mogelijk, maar vraagt concrete interventies:

Vroegtijdige normverandering op straat: Wetgeving en actieve maatschappelijke weerspreking van seksisme.

Vroegdiagnostiek bij instanties: Verplichte, gestructureerde screening op dwingende controle bij conflictscheidingen.

Systeemverantwoordelijkheid: Eén vaste casusregisseur bij stalking en verplichte Multidisciplinaire

==||==